

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR IV

SARAJEVO, 17. 07. 2023.

BROJ / NUMBER: 21.4.1

ANKETA O POTROŠNJI DOMAĆINSTAVA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE, 2021/2022.

HOUSEHOLD BUDGET SURVEY IN FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA, 2021/2022

U 2021/22. godini domaćinstava/kućanstava u Federaciji Bosne i Hercegovine su za potrebe finalne potrošnje u prosjeku mjesečno trošila 1.763,40 KM.

Izdaci za hranu, bezalkoholna pića, stanovanje i energente činili su preko 54% ukupne potrošnje u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Veličina uzorka

Anketa o potrošnji domaćinstava/kućanstava (APD) u Bosni i Hercegovini je provedena u periodu 01.04.2021. - 31.03.2022. godine na uzorku od 8.660 domaćinstava/kućanstava, od čega 54,6% domaćinstava/kućanstava su anketirana na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Struktura prosječne mjesečne potrošnje domaćinstava/kućanstava

Prosječno domaćinstvo/kućanstvo u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2021/22. godini trošilo je mjesečno 1.763,40 KM, od toga 542,50 KM za hranu i pića i 1.220,90 KM za neprehrambene proizvode i usluge.

Prosječno domaćinstvo/kućanstvo je imalo 2,7 članova. Domaćinstva/kućanstva u gradskim područjima su u prosjeku manja od onih u negradskim područjima (2,5 u odnosu na 2,9 članova) (Tabela 1).

Najveće učešće u prosječnoj mjesečnoj potrošnji domaćinstava/kućanstava prema glavnim grupama izdataka po COICOP-u imali su hrana i bezalkoholna pića (30,1%) i stanovanje, električna energija, plin i ostali energenti (24,4%). Značajan dio kućnog budžeta se trošio i za prevoz (14,5%) i informacije i komunikacije (6,4%) (Tabela 2).

Average household monthly consumption expenditure in 2021/22 in Federation of Bosnia and Herzegovina was 1,763,40 KM.

Expenditure on food, non-alcoholic beverages, housing and energy accounted for more than 54% of the total consumption expenditure in Federation of Bosnia and Herzegovina.

Sample size

The Household Budget Survey (HBS) in Bosnia and Herzegovina was conducted in the period 01.04.2021. - 31.03.2022. on the sample of 8.660 households, from which 54,6 % of households were surveyed in the territory of the Federation of Bosnia and Herzegovina.

Structure of the average household consumption expenditure

The average household in Federation of Bosnia and Herzegovina in 2021/22 spent for consumption expenditure 1,763,40 BAM, of which 542,50 BAM for food and beverages and 1,220,90 BAM for non-food products and services.

The average household had 2,7 members. Urban households are on average smaller than non-urban (2,5 vs. 2.9 members) (Tables 1).

The largest share in the average monthly household consumption expenditure by main expenditure groups by COICOP was expenditure for food and non-alcoholic beverages (30,1%) and housing and energy (24,4%). Other major expenditure was expenditure on transport (14,5%) and on miscellaneous goods and services (6.4%) (Table 2).

Za neprehrambene proizvode i usluge u prosjeku se više troši nego za prehranu.

Gradska domaćinstva/kućanstva u prosjeku troše manje od negradskih (1.721,95 KM prema 1.801,12 KM).

Prosječna mjesečna potrošnja je za 4,60 % veća u negradskim u odnosu na gradska domaćinstva/kućanstva. Takve razlike su primjetne u skoro svim grupama neprehrambenih izdataka, osim u troškovima stanovanja, te uslugama ugostiteljstva, koja je veća u gradskim domaćinstvima/kućanstvima. Potrošnja za odjeću i obuću i značajno je veća u gradskim, a potrošnja mesa u negradskim domaćinstvima/kućanstvima. Negradska domaćinstva/kućanstva imaju značajno veću potrošnju proizvoda iz vlastite proizvodnje, posebno onih prehrambenih (67,70 KM u odnosu na 16,70 KM) (Tabela 3).

Učešće imputirane rente i potrošnje iz vlastite proizvodnje je oko 1/6 ukupne potrošnje domaćinstava/kućanstava.

Prema definiciji izdataka za finalnu potrošnju domaćinstava/kućanstava, u njihov sastav se uključuju i dvije stavke koje ne predstavljaju stvarnu kupovinu, ni stvarne izdatke, a odnose se na imputiranu rentu i potrošnju iz vlastite proizvodnje. One u prosjeku čine više od šestine ukupne potrošnje domaćinstava/kućanstava (15,9%), tako da prosječan mjesečni izdatak za potrošnju domaćinstava u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2021/22. godini, koji se odnosi na stvarnu kupovinu proizvoda i usluga, iznosi 1.482,33 KM. (Grafik 1).

Četveročlana domaćinstva/kućanstva u prosjeku troše dva puta više nego jednočlana.

Jednočlana domaćinstva/kućanstva u prosjeku troše mjesečno 1.038,91 KM, najviše za stanovanje i energente (32,1%) i hranu i bezalkoholna pića (30,4%).

Dvočlana domaćinstva/kućanstva u prosjeku troše mjesečno 1.527,77 KM ili skoro 1,5 puta više od jednočlanih i to uglavnom na stanovanje i energente (32,2%), hranu i bezalkoholna pića (26,2%) i prevoz (12,3%).

Tročlana domaćinstva/kućanstva u prosjeku troše mjesečno 2.002,18 KM ili skoro 2 puta više od jednočlanih i to pretežno na hranu i bezalkoholna pića (29,6%), stanovanje i energente (23,1%) i prevoz (16,4%).

Četveročlana domaćinstva/kućanstva u prosjeku troše mjesečno 2.234,85 KM ili 2 puta više od jednočlanih, pretežno na hranu i bezalkoholna pića (28,4%), stanovanje i energente (21,6%) i prevoz (17,2%).

Domaćinstva/kućanstva sa 5 ili više članova u prosjeku troše 2.640,72 KM ili 2,5 puta više od jednočlanih, pretežno na hranu i bezalkoholna pića (29,9%), stanovanje i energente (21,4%) i prevoz (15,6%). Tabela 5. prikazuje prosječne mjesečne potrošnje u Federaciji Bosne i Hercegovine prema veličini domaćinstava/kućanstava.

For non-food products and services, on average, more is spent than for food.

Urban households on average spent less than non-urban (1,721,95 KM vs. 1,801,12 BAM).

The average monthly household consumption expenditure was by 4,60 % larger in non-urban households compared to urban ones. Such differences are evident in almost all groups of non-food expenditure, except in those related to the housing and catering services which is larger in urban households. Consumption expenditure on clothing wear and footwear is larger in urban households, while consumption expenditure on meat was larger in non-urban ones. Non-urban households had significantly larger consumption of products from own production, especially of food products (67,70 BAM vs. 16,70 BAM) (Table 3).

Share of imputed rent and consumption from own production larger than 1/6 of the total household consumption expenditure.

According to the definition of expenditures for final household consumption, two items, which neither represent real purchase, nor real expenditure and which are related to imputed rent and consumption from own production, are included in household consumption expenditure. These two items accounted for more than 1/6 of the total household consumption expenditure (15,9%), therefore, the monthly household consumption expenditure in Federation of Bosnia and Herzegovina in Year 2021/22, which represents the real purchase of products and services was 1,482,33 BAM. (Graph 1)

Four-person households spent on average 2-times as much as one-person households.

One-person households spent on average 1038,91 BAM per month, mostly for housing and energy (32,1%) and food and non-alcoholic beverages (30,4%).

Two-person households spent on average 1,527,77 BAM or almost 1.5-times as much as one-person households, mostly for housing and energy (32,2%), food and non-alcoholic beverages (26,2%) and transportation (12,3%).

Three-person households spent on average 2.002,18 BAM or almost 2-times as much as one-person households, mostly for food and non-alcoholic beverages (29,6%), housing and energy (23,1%) and transport (16,4%).

Four-person households spent on average 2.234,85 BAM or almost 2 times as much as one-person households, mostly for food and non-alcoholic beverages (28,4%), housing and energy (21,6%) and transport (17,2%).

Households with 5 or more persons spent on average 2,640,72 BAM or 2,5 times as much as one-person households, mostly for food and non-alcoholic beverages (29,9%), housing and energy (21,4%) and transport (15,6%). Table 5 shows average monthly consumption expenditure in Federation of Bosnia and Herzegovina by household sizes.

Tabela 1. Broj, struktura i prosječna veličina anketiranih domaćinstava/kućanstava po tipu naselja u Federaciji BiH, 2021/2022. godina

Table 1. Number and Structure of population and households by settlement type in Federation of BiH, 2021/2022

	Ukupno Total	Gradska Urban	Ostala Rural/ semi-urban	
Broj anketiranih domaćinstava/kućanstava	4.727	2.265	2.462	<i>Number of households surveyed</i>
Prosječna veličina domaćinstva/kućanstva	2,7	2,5	2,9	<i>Average household size</i>

Tabela 2. Prosječni mjesečni izdaci prema glavnim grupama izdataka po COICOP-u, FBiH, 2021/2022.

Table 2. Average monthly expenditure by main expenditure groups by COICOP, FBiH, 2021/2022

COICOP grupe izdataka		Mjesečni izdaci domaćinstava prema glavnim grupama izdataka, 2021/2022, % u KM		COICOP expenditure group	
		Monthly household expenditures by main expenditure groups, 2021/2022, % and BAM			
		KM	%		
Ukupna mjesečna potrošnja		1763,40	100,0	Total monthly expenditure of households	
COICOP 1	Hrana i bezalkoholna pića	531,49	30,1	COICOP 1	<i>Food and non-alcoholic beverages</i>
COICOP 2	Alkoholna pića i duhan	52,80	3,0	COICOP 2	<i>Alcoholic beverages and tobacco</i>
COICOP 3	Odjeća i obuća	81,74	4,6	COICOP 3	<i>Clothing and footwear</i>
COICOP 4	Stanovanje, voda, električna energija, plin i ostali energenti	430,77	24,4	COICOP 4	<i>Housing, electricity, gas, water and other fuels</i>
COICOP 5	Namještaj, oprema i održavanje domaćinstva	89,53	5,1	COICOP 5	<i>Furnishings, household equipment and routine maintenance</i>
COICOP 6	Zdravstvo	36,90	2,1	COICOP 6	<i>Health</i>
COICOP 7	Prijevoz	254,84	14,5	COICOP 7	<i>Transport</i>
COICOP 8	Informacije i komunikacije	113,41	6,4	COICOP 8	<i>Information and communication</i>
COICOP 9	Rekreacija, sport i kultura	23,30	1,3	COICOP 9	<i>Recreation, sport and culture</i>
COICOP 10	Obrazovanje	7,09	0,4	COICOP 10	<i>Education</i>
COICOP 11	Usluge smještaja i restoranske usluge	52,99	3,0	COICOP 11	<i>Accommodation services and restaurants</i>
COICOP 12	Usluge osiguranja i finansijske usluge	10,69	0,6	COICOP 12	<i>Insurance and financing services</i>
COICOP 13	Lična njega, usluge socijalne zaštite i ostale usluge	77,83	4,4	COICOP 13	<i>Personal care, social protection and other services</i>

Tabela 3. Prosječni mjesečni izdaci prema kategorijama izdataka i tipu naselja u Federaciji BiH, u KM, 2021/22. godina
Table 3. Average monthly expenditure according to expenditure category and settlement type in Federation of BiH, in BAM, 2021/22

Kategorija izdataka	Vrijednost u KM <i>Values in KM</i>			Struktura <i>Structure</i>			Expenditure category
	Ukupno <i>Total</i>	Gradsko <i>Urban</i>	Ostalo <i>Rural/semi-urban</i>	Ukupno <i>Total</i>	Gradsko <i>Urban</i>	Ostalo <i>Rural/semi-urban</i>	
UKUPNO	1763,40	1721,95	1801,12	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Hrana i piće	542,50	497,46	583,49	30,8	28,9	32,4	Food and beverages
Hrana iz vlastite proizvodnje	43,34	16,57	67,70	2,5	1,0	3,8	Self-consumption food
Hljeb i žitarice	73,27	65,86	76,19	4,0	3,8	4,2	<i>Bread and cereals</i>
Meso	126,52	110,88	140,76	7,2	6,4	7,8	<i>Meat</i>
Riba	15,53	16,39	14,75	0,9	1,0	0,8	<i>Fish</i>
Mlijeko, sir i jaja	72,21	66,66	77,25	4,1	3,9	4,3	<i>Milk, cheese and eggs</i>
Ulje i masnoće	27,24	25,47	28,85	1,5	1,5	1,6	<i>Oils and fats</i>
Voće	42,03	39,35	44,46	2,4	2,3	2,5	<i>Fruit</i>
Povrće	52,52	49,17	55,57	3,0	2,9	3,1	<i>Vegetables</i>
Šećer, džem, med, čokolada i slično	46,72	43,06	50,04	2,6	2,5	2,8	<i>Sugar, jam, honey, chocolate, etc</i>
Razni prehrambeni proizvodi	25,38	24,44	26,24	1,4	1,4	1,5	<i>Various food products</i>
Kahva i čaj	27,46	25,24	29,49	1,6	1,5	1,6	<i>Coffee and tea</i>
Voda i bezalkoholna pića	24,62	22,34	26,70	1,4	1,3	1,5	<i>Non-alcoholic beverages</i>
Alkoholna pića	11,01	8,61	13,20	0,6	0,5	0,7	<i>Alcoholic beverages</i>
Neprehrana	1220,90	1224,48	1217,63	69,2	71,1	67,6	Non-food
Neprehrana iz vlastite proizvodnje	2,52	1,02	3,89	0,1	0,1	0,2	Self-consumption of non-food
Duhan	41,79	39,68	43,72	2,4	2,3	2,4	<i>Tobacco</i>
Odjeća i obuća	81,74	88,81	75,30	4,6	5,2	4,2	<i>Clothing wear and footwear</i>
Stanovanje	286,23	311,49	263,24	16,2	18,1	14,6	<i>Housing</i>
Električna energija, plin, voda i drugi energenti	144,54	134,53	153,65	8,2	7,8	8,5	<i>Electricity, gas, water and other fuels</i>
Namještaj, alati i oprema za kuću i vrt	89,53	80,93	97,36	5,1	4,7	5,4	<i>Furniture</i>
Zdravstvo	36,90	35,10	38,55	2,1	2,0	2,1	<i>Health</i>
Prijevoz i poštanske usluge	254,84	246,60	262,35	14,5	14,3	14,6	<i>Transport</i>
Komunikacije	113,41	111,54	115,12	6,4	6,5	6,4	<i>Communications</i>
Rekreacija i kultura	23,30	23,26	23,34	1,3	1,4	1,3	<i>Recreation and culture</i>
Obrazovanje	7,09	9,05	5,31	0,4	0,5	0,3	<i>Education</i>
Ugostiteljske usluge	48,57	52,85	44,68	2,8	3,1	2,5	<i>Catering services</i>
Smještaj	4,41	6,12	2,86	0,3	0,4	0,2	<i>Accommodation services</i>
Osig. i financ.usluge	10,69	9,74	11,55	0,6	0,6	0,6	<i>Miscellaneous goods and services</i>
Lična higijena, socijalna zaštita i njega	77,83	74,78	80,61	4,4	4,3	4,5	<i>Personal care, social protection and other services</i>

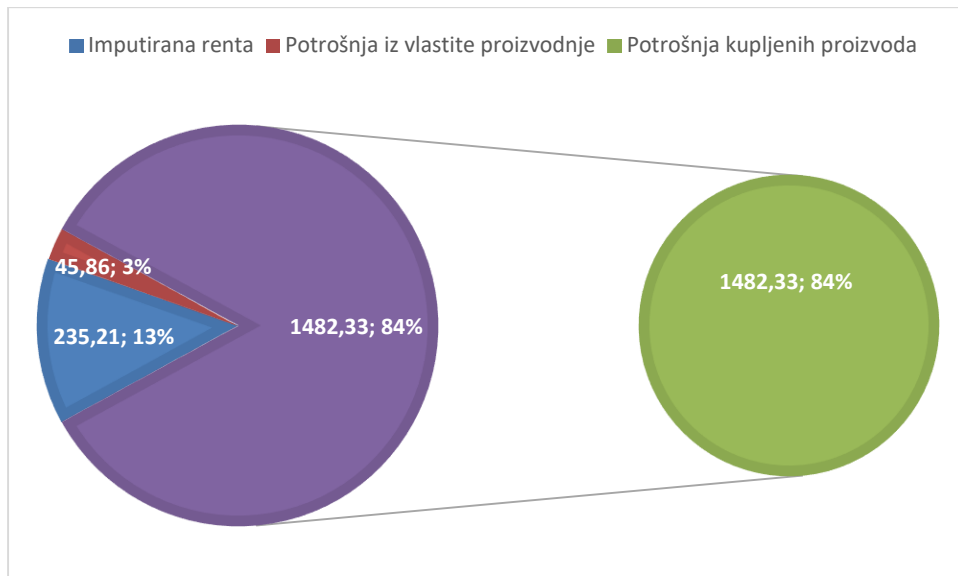
Tabela 4. Potrošnja prema tipu domaćinstva, 2021/2022.
Table 4. Consumption expenditure by household type, 2021/2022

COICOP Grupa izdataka	Tip domaćinstva Household type																								COICOP Consumption expenditure group
	Samačka domaćinstva<65 g		Samačka >= 65 g		Bračni par bez djece < 65 godina		Bračni par bez djece >=65 g		Bračni par sa 1 djetetom		Bračni par sa 2 djece		Bračni par sa 3 ili više djece		Samohrani roditelji		Samohrani roditelji plus drugi srodnici		Bračni par sa djecom plus drugi srodnici		Bračni par sa djecom plus roditelji		Ostali tipovi domaćinstva		
	Single households<65 g		Single households>=65 g		Couple without children< 65 godina		Couple without children>=65 godina		Couple with 1 child		Couple with 2 children		Couple with 3 or more children		Single parents		Single parents plus other relatives		Couple with children plus other relatives		Couple with children plus parents		Other household type		
	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%	
Ukupna mjesečna potrošnja	1212,22	100,00	924,35	100,00	1647,73	100,00	1359,65	100,00	2021,38	100,00	2250,13	100,00	2633,25	100,00	1651,51	100,00	2267,09	100,00	2652,42	100,00	2653,92	100,00	1680,69	100,00	Total monthly expenditure
COICOP 1 Hrana i bezalkoholna pića	320,63	26,5	312,59	33,8	511,40	31,0	473,66	34,8	592,37	29,3	644,90	28,7	739,33	28,1	513,20	31,1	720,60	31,8	836,68	31,5	793,29	29,9	492,13	29,3	COICOP 1 Food and non-alcoholic beverages
COICOP 2 Alkoholna pića i duhan	46,09	3,8	15,59	1,7	51,52	3,1	33,86	2,5	61,52	3,0	69,93	3,1	83,94	3,2	53,15	3,2	64,52	2,8	73,64	2,8	82,41	3,1	56,15	3,3	COICOP 2 Alcoholic beverages and tobacco
COICOP 3 Odjeća i obuća	54,09	4,5	7,90	0,9	73,21	4,4	23,00	1,7	100,87	5,0	131,81	5,9	179,67	6,8	78,32	4,7	72,92	3,2	130,38	4,9	147,45	5,6	84,13	5,0	COICOP 3 Clothing and footwear
COICOP 4 Stanovanje, voda, električna energija, plin i ostali energenti	352,10	29,0	321,85	34,8	402,10	24,4	401,74	29,5	466,19	23,1	471,99	21,0	564,36	21,4	410,23	24,8	457,89	20,2	571,42	21,5	618,92	23,3	438,56	26,1	COICOP 4 Housing, electricity, gas, water and other fuels
COICOP 5 Namještaj, oprema i održavanje domaćinstva	58,52	4,8	41,03	4,4	87,50	5,3	67,56	5,0	106,22	5,3	114,23	5,1	111,06	4,2	77,21	4,7	162,26	7,2	149,78	5,6	146,05	5,5	84,90	5,1	COICOP 5 Furnishings, household equipment and routine maintenance
COICOP 6 Zdravstvo	19,50	1,6	34,14	3,7	30,42	1,8	57,80	4,3	40,98	2,0	29,10	1,3	42,00	1,6	29,49	1,8	55,94	2,5	63,96	2,4	47,27	1,8	38,35	2,3	COICOP 6 Health
COICOP 7 Prijevoz	142,23	11,7	65,01	7,0	237,85	14,4	125,85	9,3	340,59	16,8	386,29	17,2	418,45	15,9	200,95	12,2	413,01	18,2	441,42	16,6	354,94	13,4	222,22	13,2	COICOP 7 Transport
COICOP 8 Informacije i komunikacije	86,40	7,1	64,39	7,0	109,32	6,6	88,39	6,5	126,98	6,3	142,26	6,3	150,38	5,7	112,10	6,8	139,27	6,1	159,83	6,0	156,11	5,9	117,34	7,0	COICOP 8 Information and communication
COICOP 9 Rekreacija, sport i kultura	16,75	1,4	4,74	0,5	19,05	1,2	8,40	0,6	22,88	1,1	38,24	1,7	48,97	1,9	21,94	1,3	27,96	1,2	54,57	2,1	43,91	1,7	18,04	1,1	COICOP 9 Recreation, sport and culture
COICOP 10 Obrazovanje	1,26	0,1	0,00	0,0	2,43	0,1	0,00	0,0	9,08	0,4	14,93	0,7	24,72	0,9	6,25	0,4	6,03	0,3	5,60	0,2	28,21	1,1	3,84	0,2	COICOP 10 Education
COICOP 11 Usluge smještaja i restoranske usluge	52,95	4,4	13,24	1,4	44,03	2,7	20,02	1,5	54,90	2,7	88,11	3,9	120,38	4,6	57,18	3,5	39,88	1,8	37,62	1,4	95,09	3,6	46,30	2,8	COICOP 11 Accommodation services and restaurants
COICOP 12 Usluge osiguranja i finansijske usluge	8,32	0,7	4,30	0,5	9,67	0,6	7,73	0,6	12,26	0,6	14,26	0,6	22,19	0,8	8,46	0,5	13,68	0,6	16,63	0,6	14,73	0,6	7,25	0,4	COICOP 12 Insurance and financing services
COICOP 13 Lična njega, usluge socijalne zaštite i ostale usluge	53,39	4,4	39,57	4,3	69,22	4,2	51,64	3,8	86,54	4,3	104,07	4,6	127,78	4,9	83,02	5,0	93,13	4,1	110,90	4,2	125,56	4,7	71,48	4,3	COICOP 13 Personal care, social protection and other services

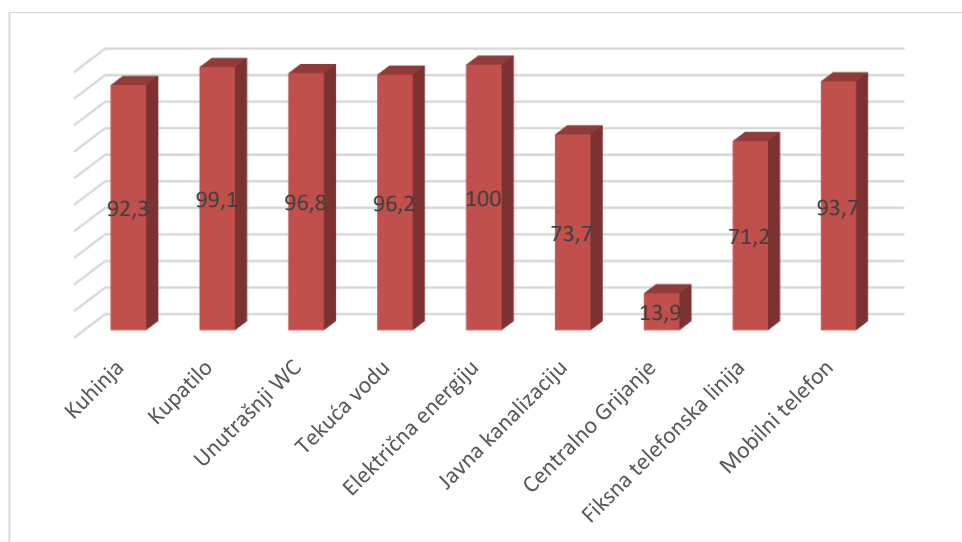
Tabela 5. Potrošnja prema veličini domaćinstva u Federaciji BiH, 2021/22. godina (vrijednosti u KM i procentima)
 Table 5. Consumption expenditure by household size in Federation of BiH, 2021/22 (values in BAM and percentage)

Potrošnja	Veličina domaćinstva/ Household size										Consumption
	1 član (1 member)		2 člana (2 members)		3 člana (3 members)		4 člana (4 members)		5 ili više članova (5 or more members)		
	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%	KM	%	
	1038,91	100,0	1527,77	100,0	2002,18	100,0	2234,85	100,0	2640,72	100,0	
Hrana i bezalkoholna pića	315,79	30,4	492,55	32,2	593,06	29,6	634,98	28,4	789,19	29,9	Food and non-alcoholic beverages
Alkoholna pića i duhan	27,73	2,7	46,41	3,0	60,42	3,0	68,73	3,1	80,44	3,0	Alcoholic beverages and tobacco
Odjeća i obuća	26,28	2,5	54,79	3,6	98,35	4,9	127,34	5,7	158,79	6,0	Clothing and footwear
Stanovanje, voda, električna energija, plin i ostali energenti	333,89	32,1	400,32	26,2	461,84	23,1	482,27	21,6	565,41	21,4	Housing, water, electricity, gas and other fuels
Namještaj, oprema i usluge u domaćinstvu	47,99	4,6	76,92	5,0	104,71	5,2	114,54	5,1	138,38	5,2	Furnishings, household equipment and routine household maintenance
Zdravstvo	28,31	2,7	39,35	2,6	39,68	2,0	33,05	1,5	49,39	1,9	Health
Prevoz	95,74	9,2	187,51	12,3	327,77	16,4	384,31	17,2	411,09	15,6	Transport
Informacije i komunikacije	73,15	7,0	101,33	6,6	127,52	6,4	141,63	6,3	154,98	5,9	Communication
Rekreacija i kultura	9,52	0,9	15,41	1,0	22,70	1,1	36,56	1,6	50,17	1,9	Recreation and culture
Obrazovanje	,50	0,0	2,03	0,1	8,51	0,4	15,20	0,7	17,55	0,7	Education
Usluge smještaja i restoranske usluge	29,04	2,8	38,15	2,5	56,41	2,8	81,77	3,7	85,93	3,3	Accommodation services and restaurants
Usluge osiguranja i finansijske usluge	5,90	0,6	8,82	0,6	11,68	0,6	13,62	0,6	18,53	0,7	Insurance and financing services
Lična njega, usluge socijalne zaštite i ostale usluge	45,07	4,3	64,15	4,2	89,55	4,5	100,86	4,5	120,86	4,6	Personal care, social protection and other services

Grafikon 1. Prosječni mjesečni izdaci za potrošnju: stvarni, imputirana renta i vlastita proizvodnja, 2021/2022.
 Graph 1. Average monthly consumption expenditure: real, imputed rent, and households' own production, 2021/2022

Grafikon 2. Infrastruktura stambene jedinice u BiH, 2021/2022.
 Graph 2. Infrastructure of the housing unit in BiH, 2021/2022

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Anketa o potrošnji domaćinstava (APD) je anketa na bazi uzorka domaćinstava koja se u Bosni i Hercegovini provodi svake pete godine i fokusira na izdatke za finalnu potrošnju domaćinstava. Podaci iz ovog saopćenja se odnose na 2021./2022. godinu kada je APD provedena po peti put.

Po planu statističkih istraživanja BiH i Eurostatovim preporukama, referentna godina za prikupljanje podataka je bila planirana za 2020. godinu. Statističke institucije su u skladu sa planom započele prikupljanje podataka 01.01. 2020. godine, ali su usljed pandemije COVID-a sva istraživanja na bazi domaćinstava u BiH obustavljena u martu 2020. Tokom 2021. godine su se stekli uslovi za nastavak ankete, te je novi talas terenskog rada započeo 01.04. 2021. i trajao do 31.03. 2022. Ovo je prvi put u BiH da se Anketa o potrošnji domaćinstava provodila izvan okvira kalendarske godine.

Anketom se prikupljaju podaci o izdacima domaćinstava za hranu i piće, stanovanje, namještaj, odjeću i obuću, zdravstvo, prijevoz, komunikacije, rekreaciju i slobodno vrijeme, kulturu i obrazovanje. Pored toga prikupljaju se i osnovni podaci o članovima domaćinstava, karakteristikama stambene jedinice, prihodima i investicijama domaćinstava te podaci o socijalnoj uključenosti njihovih članova.

Prikupljanje podataka se vrši pomoću tri upitnika: Dnevnik nabavki, Dnevnik o potrošnji iz vlastite proizvodnje i Završni intervju. U 2021./2022. godini popunjava se ad-hoc modul kao dio Završnog intervjua: Modul zdravstva i socijalne uključenosti.

Namjena ankete

Svrha provođenja APD je dobivanje podataka o veličini i strukturi finalne potrošnje domaćinstava, uslovima njihovog života, životnom standardu i siromaštvu kao i dobivanje pondera za statistiku potrošačkih cijena.

Klasifikacija

Za analizu strukture potrošnje koristi se Klasifikacija lične potrošnje prema namjeni (Classification of Individual Consumption by Purpose-COICOP) koja dijeli izdatke na dvanaest osnovnih odjeljaka. Za potrebe analize u ovom saopćenju izvršeno je djelimično raščlanjenje nekih odjeljaka COICOP-a.

Napomena: u 2021/2022 korištena je nova COICOP klasifikacija (COICOP 2018) u skladu sa preporukama Eurostata, te su moguća manje odstupanja podataka po grupama klasifikacije u odnosu na prethodne talase ankete.

Definicije

Domaćinstvom se smatra svaka porodična ili druga zajednica osoba koje se izjasne da zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode radi podmirivanja osnovnih životnih potreba, bez obzira da li se svi članovi stalno nalaze u mjestu gdje je domaćinstvo nastanjeno ili neki od njih borave duže vrijeme u drugom mjestu, odnosno stranoj državi zbog rada, školovanja ili iz drugih razloga.

Izdaci za potrošnju domaćinstava

Izdaci za potrošnju koji su prikazani u APD 2021/2022. obuhvataju novčane izdatke koje domaćinstva imaju za kupovinu proizvoda i usluga finalne potrošnje kao i vrijednosti određenih nenovčanih izdataka domaćinstava koji se odnose na:

- Usluge stanovanja, tj. stambenih renti, bez obzira na vlasništvo stana, uključujući i sopstveno vlasništvo nad stanom u kome se stanuje;

NOTES OF METHODOLOGY

The Household Budget Survey (HBS) is a national household-based survey conducted every five years in Bosnia and Herzegovina focusing on final consumption expenditure of households. The data in this First Release refer to newly released data with reference year 2021/2022 and it is fifth release of this survey.

According to the BiH statistical research plan and Eurostat's recommendations, the reference year for data collection was planned for 2020. Following the plan, statistical institutions started data collection on January 1st. 2020, but due to the COVID pandemic, all household surveys in BiH were suspended in March 2020. During 2021, the conditions for the continuation of the survey were met, and a new wave of fieldwork began on April 1. 2021 and lasted until 31.03. 2022. This is the first time in Bosnia and Herzegovina that the Household budget survey was conducted outside of the calendar year.

The survey collects data on household expenditure for food and beverages, housing, furniture, clothing and footwear, health, transportation, communication, recreation and leisure, culture and education. In addition, basic information about household members, dwelling characteristics, household income and investment and data on social inclusion of their members were collected.

Data collection is performed using three questionnaires: Diary of purchases, Self-consumption diary and Final interview. Ad-hoc module as part of the final interview was used in 2021/2022 as well: Module for health and social inclusion.

Purpose of the survey

The purpose of the HBS is to gather data on the size and structure of final consumption of households, their living conditions, living standards and poverty as well as to obtain weights for consumer price statistics.

Classification

For the analysis of the consumption expenditure, the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP) is used. The COICOP divides consumer expenditures into twelve different divisions. For the purposes of the analysis in this First Release, partly disaggregation of the COICOP division was made.

Note: in 2021/2022, the new COICOP classification (COICOP 2018) was used in accordance with Eurostat's recommendations and considering that there may be fewer data deviations by classification groups compared to previous waves of the survey.

Definitions

A household is a family or other communities of people who declare that live together and spend their income to cover basic living costs, regardless of whether all members are constantly in a place where the household residence or some of them stay longer in the second town or country for work, education, or other reasons.

Consumption expenditures of households

Consumption expenditures, that are recorded in the HBS 2021/2022 include monetary expenditures that households spend to purchase products and services for final consumption and the value of certain non-monetary expenditures of households that are related to:

- Housing services, i.e. housing rents, regardless of property ownership, including ownership of their own apartment in which household lives (imputed rent);

- Dohodak u naturi:

- a) dio koji se odnosi na dobra i usluge koje poslodavci daju zaposlenima kao dio zarade u naturi, umjesto, kao što je uobičajeno, u novcu;
- b) dio koji se odnosi na potrošnju dobara proizvedenih u sopstvenom domaćinstvu (hrana i pića u poljoprivrednim domaćinstvima ili različiti proizvodi u preduzećima u vlasništvu domaćinstava).

- Income in kind:

- a) that relates to goods and services that employers give to employees as part of income in kind, rather than, as is usual, in cash;
- b) that refers to the consumption of goods produced in their own households (food and beverages in agricultural households or certain products in enterprises owned by households).

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51

Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovara: Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Person responsible: Emir Kremić, Assist. Prof, Director General

Saopćenje pripremila: Hidaeta Čolović, Vesković Amela, Omanić Mirza

Prepared by: Hidaeta Colovic, Veskovic Amela, Omanic Mirza

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor

Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu

First Release data are published on the Internet